

Kies voor Vernieuwing!

Laat iedereen vrij,
maar niemand vallen

Verkiezingsprogramma 2022 - 2026

Overzicht

Overzicht.....	2
Voorwoord.....	4
Inleiding	6
Samenvatting.....	7
We maken de Hof van Twente sneller klimaat-klaar	7
Een andere kijk op het landelijk gebied	7
Sociaal-liberale zorg	7
Bouwen aan een toekomst	7
Gezondheid is meer dan goede zorg	8
Vrij om te kiezen voor een gezonde levensstijl.....	8
Samenwerken aan het sociale domein	8
Zorg voor elkaar	8
Bescherming van het kind.....	9
Naar een goed sportklimaat in de Hof	9
Bloeiende sportverenigingen, die hebben wel	9
Slim en duurzaam gebruik van faciliteiten	9
Topsport blijvend stimuleren	9
Werk maken van gelijkwaardigheid.....	10
Je hoort erbij vanaf dag één.....	10
Emancipatie begint bij de vrijheid om jezelf te zijn	10
Bescherm de rechten van LHBTI+	10
Vrij zijn begint met onderwijs	11
Een rijke schooldag voor ieder kind	11
Gratis kinderopvang als beste start	11
Een rijke schooldag	11
Kunst en cultuur als fundament van onze beschaving	12
Kunst en cultuur voor iedereen	12
De bibliotheek om de hoek	12
Lokale media	12
Voor een radicale verandering van werk en inkomen	12
Een arbeidsmarkt die werkt voor iedereen	13
Perspectief op werk	13
Terugbrengen van schulden.....	13
Markten die werken voor iedereen	13
Een bestuurbaar Hof van Twente	14
Alle inwoners bij het bestuur	14
Optimaal lokaal bestuur ('Beginspraak').....	14
Wat is (Beg)inspraak?	14
Hoe brengen we (Beg)inspraak in de praktijk?	14
Right to Challenge	14

Betere informatievoorziening richting inwoners bij besluiten	15
Een menselijke overheid	15
Wonen in een duurzaam Hof van Twente	15
Een betaalbaar huis voor iedereen	15
Meer betaalbare huurwoningen	16
Innovatief bouwen voor verschillende doelgroepen	16
Van krimpgebieden naar groeigebieden	16
Strijden voor een beter klimaat	16
Iedereen moet mee kunnen doen	17
Een schone en veilige leefomgeving	17
Aandacht voor ondermijning	17
Visie op duurzame leefomgeving	17
Investeren in veiligheid	17
Het ordenen en onderhouden van de openbare ruimte	18
Het maken van keuzes op gebied van energieopwerking	18
Het op niveau brengen en houden van onze openbare ruimte	18
De nieuwe Omgevingswet	18
Sneller en schoner van A naar B	18
Beter openbaar vervoer	19
Voorrang voor voetgangers, fietsers en OV	19
Schone auto's zijn de toekomst	19

Voorwoord

Als D66 Hof van Twente hebben we plannen. Plannen die we graag samen met u willen realiseren!

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van D66 Hof van Twente. Hierin zetten wij voor u uiteen waar we aan willen werken. Als sociaal-liberalen staat de vrijheid van de mens voor ons in het middelpunt en moeten we vooruitkijken voor onze kinderen en kleinkinderen. Met een groot gevoel voor sociale rechtvaardigheid.

De nieuwe raadsperiode zal er een zijn van grote en belangrijke keuzes maken. We gaan anders werken, wonen en leven. Er komt veel op ons af, maar we zien ook kansen. Kansen om te groeien, om mee te veranderen. Om het beter te doen. Om te werken aan een duurzamere toekomst. Om te werken aan een gemeentelijke overheid die er voor de burgers is. Waar we huidige bestuursculturen kunnen doorbreken en werken aan een harmonieuze samenleving, waar iedereen zijn plek kan en mag innemen. Regels zijn er voor mensen, niet andersom.

Onze slogan voor de verkiezingen is dan ook een hele goede: We laten iedereen vrij, maar niemand vallen. Dat zegt eigenlijk in de kern waarvoor wij staan. Maar ook voor nu: 'Kies voor vernieuwing'

André de Visser
Lijsttrekker

Inleiding

D66 staat voor een eerlijke politiek. Voor gelijke kansen, voor een samenleving waarin iedereen vrij is, maar niet alleen.

Daarnaast staat wij ook voor een robuuste gemeente. Voor een gemeente die de gezamenlijke publieke belangen beschermt en verdedigt. Met de ogen gericht op de toekomst, gericht op de lange termijn.

Samenwerkend aan een leefbaar en mooi Hof van Twente. Waarbij ons platteland ook platteland blijven kan. Waar onze boeren weer vertrouwen krijgen, kunnen werken aan een groene groei.

Groei zorgt voor dynamiek en vernieuwing, groene groei is onze zuurstof. Maar wel met die groene rand. Stilstand is geen optie meer. We moeten vooruit.

We hebben vertrouwen in de veerkracht van mensen, maar een steuntje in de rug kan wel eens nodig zijn. Ook daar staan we voor. Want we laten iedereen vrij, maar niemand vallen.

Onze gezondheid is meer dan goede zorg. Leidend moet zijn dat zorg laagdrempelig georganiseerd is en vooral dichtbij moet zijn. Maar naast zorg is er ook volop aandacht nodig voor preventie en gedragsverandering, we gaan van zorg naar preventie.

Als gemeente werken wij aan gelijkwaardigheid, voor ons moet iedere inwoner op een gelijke manier worden, ongeacht iemands huidskleur, geloof of seksuele voorkeur. Wij blijven dit actief uitdragen.

Wij vinden dat elke leerling de kans verdient om zijn of haar talenten te ontdekken en gezond op te groeien. Dit doen wij door het introduceren van de rijke schooldag, waar het volgen van sport-, muziek of theaterles centraal staan.

We gaan werken aan de opwekking van schone, duurzame energie voor onze gehele gemeente. Een goed leefmilieu is immers van levensbelang. Schoon en duurzaam moet daarom lonen, innovatie moet een kans krijgen zich te bewijzen.

We gaan over onze grenzen van onze gemeente heen om bijvoorbeeld samen te werken met buurgemeenten om gezamenlijk de problemen die op ons afkomen efficiënt het hoofd te bieden. We hoeven het niet alleen te doen.

Maar we zijn ambitieus. We willen koploper zijn in Twente. Op het gebied van duurzaamheid, groene groei, samenwerking, plattelandsontwikkeling en economie.

Als gemeente denken we mee, faciliteren we. Klantgericht, burgergericht zijn voor ons geen loze woorden, maar de correcte houding. We stimuleren participatie van burgers, particuliere initiatieven, werken nauw samen als gemeentelijke overheid met ons bedrijfsleven.

We willen meer bouwen. Wonen moet weer kansrijk worden voor onze jeugd. Maar ook weer betaalbaar worden en blijven.

Onze gemeente kent vele verschillende functies: natuur, landschap, landbouw, veeteelt, energie, wonen, toerisme, zorg, mobiliteit, cultuur. Al die facetten moeten aandacht krijgen.

Cultuur is belangrijk. Voor D66 een verbindende factor. Cultuur definieert ons, laat zien wie we zijn. Wij investeren in cultuur.

Samenvatting

We maken de Hof van Twente sneller klimaat-klaar

Het hoeft gelukkig niet meer te worden uitgelegd, ons klimaat staat met stip op nummer 1. Hier moeten onze schouders onder. Gelukkig zijn we een krachtige en ambitieuze gemeente. Als D66 gaan we werken aan het klimaatneutraal maken van onze gemeente. Niet met ver-weg gezichten, maar met concrete doelstellingen op de korte en middellange termijn. We hebben geen tijd te verliezen. Groene initiatieven gaan we ondersteunen. We kiezen voor het nu veranderen en niet voor het straks. We sluiten daarbij niets uit. We kijken wel wat kan, we kijken naar wat moet, we blijven zoeken naar oplossingen.

We gaan voorbeeldgedrag stimuleren als het gaat om het beschermen van ons kwetsbare milieu. We hanteren het credo: de vervuiler betaalt.

D66 gaat ook in onze gemeente ruimte zoeken voor zon- en windenergie. Maar dat doen we niet alleen, bewoners moeten mee kunnen praten, meedenken en vooral meeprofiten van die schone energie. We gaan mensen helpen en ondersteunen die willen investeren in verduurzaming, innovatieve oplossingen. Geen geschikt dak moet onbenut blijven, geen geschikte plek ongebruikt.

Een andere kijk op het landelijk gebied

Veel van onze landbouw- en veeteeltbedrijven zijn al op weg naar een welvarende duurzame toekomst. Als D66 ondersteunen we initiatieven die zaken kunnen versnellen. Innovatieve oplossingen die de landbouw verduurzamen gaan we zeker ondersteunen. We zijn tegen megastallen, maar voor hoogwaardige agrarische productie. Het zal niet eenvoudig zijn, maar onze landbouw en veeteelt moet geholpen worden met het vinden van nieuwe economische dragers die gekoppeld zijn aan onze klimaatopgaven. Eerlijke prijzen, minder gericht op bulk, meer gericht op hoge kwaliteit. Meer toegevoegde waarde en ook diervriendelijk(er). Het zijn zeker geen gemakkelijke opgaven, maar D66 gaat de uitdaging aan. Kringloop-landbouw, biologische landbouw gaan en zullen we de komende jaren verder een kans geven.

Sociaal-liberale zorg

Een van onze pijlers is de eigen kracht van mensen, maar niet iedereen is altijd en op ieder moment in haar of zijn leven krachtig genoeg om alle menselijke stormen alleen te doorstaan. Zorg is er dan voor elkaar. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Wij, als gemeente, kunnen zelf kiezen voor een eigen invulling van de lokale zorg en ondersteuning. Zorg die bij ons past en centraal wordt geregeld via onze brede welzijnsorganisatie Salut.

Een helpende hand voor mantelzorgers en vrijwilligers; maar ook regie bij zorgverlener en zorgbehoevende.

Bouwen aan een toekomst

De woningmarkt is in crisis en willen dit ook als een crisis benaderen, we willen vóór 2030 honderden nieuwe huizen bouwen. Dat is de enige manier om aan de groeiende vraag te voldoen. Vooral voor mensen met een lage-/ middeninkomen is er een groot tekort aan betaalbare woningen, maar ook voor statushouders en werkmigranten. Nieuwe huizen worden energiezuinig (nul op de meter of beter) en bieden ruimte aan een groeiende groep alleenstaanden. Daarnaast zet D66 vol in op een eerlijkere woningmarkt.

Gezondheid is meer dan goede zorg

Goede zorg moet er voor iedereen zijn. Voor D66 is het leidend dat zorg laagdrempelig georganiseerd en dichtbij moet zijn. Maar naast zorg is er ook volop aandacht nodig voor preventie. Onze professionals moeten proactief op signaleringen af kunnen gaan. Van 'zorgen voor' willen we naar 'zorgen dat'. Dat vereist een ander kijk. We gaan initiatieven faciliteren van onze inwoners en hun daarin ondersteunen bijvoorbeeld "The Right to Challenge".

D66 wil dat onze gemeente meer gaat werken aan het actief bij elkaar brengen van andere gemeentes en welzijnsorganisaties, zorginstellingen en andere instanties (bijvoorbeeld zorgverzekeraars) om een zo breed mogelijk pakket aan te kunnen bieden voor onze inwoners. Zorg van de hoogste kwaliteit.

We willen als D66 kijken of wij meer kunnen doen aan de stimulering van bijvoorbeeld gezond eten. Misschien kunnen onze agrariërs hierbij helpen. Hierin kan een vorm van Stadslandbouw, zoals wij deze in Goor kennen, ons bijvoorbeeld helpen.

Vrij om te kiezen voor een gezonde levensstijl

Iedereen is vrij om te kiezen. Maar voorlichting is een belangrijke taak van onze gemeente. We willen dat onze gemeente voorlichting geeft over ongezond en risicovol gedrag. Niet alleen voor jongeren, maar voor alle inwoners. Niet betuttelend, maar wel dat iedereen, jong of oud, kan werken aan zijn of haar gezondheid. Ook kan de gemeente daarbij zelf het goede voorbeeld geven. Weten waar we voor staan. Een gezonde levensstijl werkt preventief en 'goed voorbeeld doet goed volgen'. Bijvoorbeeld de openbare ruimte zo inrichtend dat het uitnodigt tot meer bewegen.

We zetten in op een ontmoedigingsbeleid. We staan als Hof van Twente op de 8ste plaats voor wat betreft het alcoholgebruik in Nederland. Niet iets om trots op te zijn. Als gemeente willen wij meer inzetten op bewustwording en preventie en actief aansluiten bij het project IkPas.

Samenwerken aan het sociale domein

D66 wil telkens de beste oplossing vinden voor onze inwoners. De manier waarop we het sociaal domein hebben georganiseerd, staat soms de beste oplossing in de weg. Dat gaan we veranderen. D66 wil een samenhangende, integrale aanpak voor het sociaal domein. We denken vanuit bewoners en niet vanuit beleidsmakers.

Als D66 willen wij actief zoeken naar innovatieve samenwerkingsvormen. D66 wil dat de gemeente, als belangrijkste opdrachtgever in het sociaal domein, stuurt op maatschappelijk effect. Niet (alleen) aantallen en activiteiten, maar daadwerkelijke effecten op de gezondheid en het welzijn van inwoners staan centraal en de financiering wordt daarop gebaseerd.

De meeste zorgaanbieders in Twente leveren goede zorg en voldoen aan wettelijke eisen, maar dat gaat nog niet altijd goed. De zorg betalen we met elkaar. Maar wie mogen die zorg allemaal op onze kosten leveren? Daar worden tot nu toe te weinig eisen aan gesteld. En dat leidt soms tot zorgcowboys: gehaaide ondernemers die zichzelf verrijken via mazen in de wet. D66 wil aan deze zorgaanbieders paal en perk stellen. Niet alleen op landelijk niveau willen wij nadere wetgeving, ook willen wij kijken hoe we dit lokaal en regionaal verder kunnen oppakken.

Zorg voor elkaar

Wij vinden het van groot belang dat de gemeente de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers structureel verbetert. De meest 'comfortabele' zorg geven mensen dichtbij de zorgbehoevende. Om ouderen bijvoorbeeld zo lang mogelijk thuis te kunnen laten wonen kan onze gemeente verdere initiatieven nemen of laten nemen. Huishoudelijke ondersteuning is daarbij een voorbeeld van zo'n initiatief. Vrijwilligers en mantelzorgers spelen hierbij ook een grote rol en dat verdient een blijvende ondersteuning. Contacten met professionele zorgverleners moet daarbij gewaarborgd worden.

Het vertrouwen op eigen kracht van mensen staat bij D66 centraal. Daarom investeren wij niet alleen in preventie, maar willen wij de eigen regie van onze inwoners versterken. Wij steunen bijvoorbeeld de beweging naar één gezin, één plan en één regisseur. Mensen zijn zoveel mogelijk betrokken bij hun eigen ondersteuningsplan en hebben bij voorkeur één aanspreekpunt. Mensen hebben vaak goede ideeën over hoe hun ondersteuning en zorg in te richten. Ondersteuning en zorg is het prettigst met een grote rol voor mensen dichtbij. We bieden ondersteuning dicht bij de eigen dagelijkse leefomgeving van onze bewoners. Hierbij past ruimte voor een persoonsgebonden budget. We streven niet naar uniformiteit in en van onze zorg, maar naar kwaliteit

Bescherming van het kind

Alle kinderen verdienen het om gezond en veilig op te groeien. Kinderen moeten in de gelegenheid worden gesteld om hun eigenheid en talenten te ontwikkelen. Het gezin en het netwerk om het kind hebben een actieve rol. Preventie en effectieve (gezins)hulp hoort hoog in het vaandel te staan. Wij als D66 willen dat er efficiënt en effectief moet worden samengewerkt op regionaal niveau om bijvoorbeeld specialistische zorg en opvang te kunnen regelen. De verbinding vanuit bijvoorbeeld de school moeten we in staat zijn om snel de hulpvraag te stellen en te kanaliseren. Bij een crisis moet er snel en adequaat worden ingegrepen en moet de toegangsmogelijkheden helder zijn. Zoals samenwerking via scholen met jeugdconsulenten en praktijkondersteuners. Goede begeleiding en nazorg zijn daarbij essentieel.

Naar een goed sportklimaat in de Hof

Sporten is lichamelijk en geestelijk gezond. Sporten vergroot ook nog eens de sociale samenhang en participatie. Onze kinderen doen er sociale vaardigheden mee op en het werkt aan het zelfvertrouwen van eenieder. Het streven is om toegang te verschaffen tot sport voor iedereen. Sporten en bewegen werkt preventief tegen ziekte, is positief voor het welzijn van mensen en daarnaast komen mensen met verschillende achtergronden en van alle leeftijden tijdens het sporten met elkaar in contact.

D66 wil daarom dat alle kinderen kunnen sporten. Daarom willen we kijken of wij vergoedingen kunnen opnemen in zogenaamde kindpakketten voor sportactiviteiten die we als gemeente aan kunnen bieden. We willen dat de gemeente zich blijft inspannen om mensen met een beperking te laten deelnemen. Voor kinderen met een beperking is het belangrijk om samen met andere kinderen op te groeien, óók op sportverenigingen.

Goede en bereikbare buitenspeelvoorzieningen. D66 wil sporten en bewegen in de openbare ruimte stimuleren. Speciale aandacht dient uit te gaan naar het creëren van aantrekkelijke plekken voor kinderen om veilig buiten te kunnen spelen en veilige, groene plekken voor ouderen om te kunnen bewegen. Speeltuintjes zijn uitgelezen plekken om te ontmoeten en te 'sporten' voor onze kleintjes. In tegenstelling tot wat gebruikelijke is in onze gemeente willen we dit uitbreiden.

Bloeiende sportverenigingen, die hebben we!

Wij zijn trots op ons rijke verenigingsleven, de vele vrijwilligers die daar actief zijn en de topsporters die daaruit voort kunnen komen. Het uitgangspunt is dat verenigingen en andere sportaanbieders zelfredzaam zijn. De gemeente kan helpen door het vergroten van de zelfredzaamheid te ondersteunen. De inzet van vrijwilligers wordt erkend en extra ondersteund. Wij vragen verenigingen een open en inclusief karakter te hebben voor alle groepen in onze samenleving en willen dat de verenigingen zelf zoveel mogelijk initiatief en een ondernemende houding laten zien, ook om nieuwe of andere doelgroepen, zoals kinderen met een beperking, aan te spreken. Daarnaast willen wij de basisinfrastructuur op orde brengen en tennis daaraan toevoegen.

Slim en duurzaam gebruik van faciliteiten

Bij nieuwbouw wordt multifunctioneel gebruik van accommodaties gestimuleerd. Tijdens daluren worden sportaccommodaties optimaal benut door samenwerking te zoeken met zorg- en welzijnsorganisaties en natuurlijk onze scholen. Verder wordt samenwerking over de gemeentegrenzen heen gestimuleerd. Duurzaamheid en toegankelijkheid zijn belangrijke vereisten aan sportaccommodaties, hier moet indien nodig in worden geïnvesteerd.

Topsport blijvend stimuleren

Topsport stimuleert mensen om zelf meer te sporten en werkt verbindend. Topsportevenementen in onze buurgemeenten zorgen voor naamsbekendheid en kunnen resulteren in een economische boost. Deze evenementen moeten voor iedereen toegankelijk zijn en we stellen hoge eisen aan de duurzaamheid. Evenementen moeten tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten georganiseerd worden door samenwerkingsverbanden te zoeken met publieke partijen. Als Twente zijn we trots op al onze kampioenen, als Hof van Twente moeten we kunnen bijdragen.

Werk maken van gelijkwaardigheid

Voor onze Grondwet is iedereen gelijk. Maar dat principe wordt pas waarheid als we ernaar leven, als we gelijke kansen met en voor elkaar organiseren, elke dag weer. Thuis, op straat, op school en op het werk. Door grenzen te stellen en ons uit te spreken. Door barrières weg te nemen en springplanken te bieden. Naar een open, vrije samenleving met échte kansen voor iedereen. Want onze vrijheden en veiligheid zijn er voor iedereen die in Nederland woont. Met de tragische dood van George Floyd laaide in 2020 wereldwijd de woede over alledaags racisme op. Ook in Nederland is er institutioneel racisme. Veel Nederlanders beginnen elke dag met een 0-1 achterstand, wanneer ze door hun achternaam of huidskleur niet worden uitgenodigd voor een sollicitatie, afgewezen worden voor een huis of wéér door de politie staande worden gehouden. En het gaat ook om andere vormen van discriminatie. Vanwege gender, seksuele voorkeur, beperkingen, leeftijd of opleiding lopen velen tegen een muur. De open, vrije samenleving die wij nastreven, zit voor te veel mensen nog altijd op slot.

Dit vraagt óók om een andere overheid: een overheid die kritisch in de spiegel kijkt en bovenal zelf het goede voorbeeld geeft, zo ook in Hof van Twente. Door een afspiegeling te zijn van de Nederlandse samenleving en discriminatie binnen de eigen gelederen uit te bannen. Een overheid waarop je kan bouwen en vertrouwen.

De overheid heeft de verantwoordelijkheid om racisme en discriminatie tegen te gaan. Zowel bij overheidsorganisaties als binnen het onderwijs en het bedrijfsleven sijn pelen vooroordelen en stereotypen door in hoe mensen worden behandeld en de kansen die zij krijgen. D66 wil dat de overheid zelf het goede voorbeeld gaat geven en werkt dan niet meer samen met dienstverleners of bemiddelaars die discrimineren.

We gaan doorlopende campagnes organiseren om de impact (al dan niet bewust) discriminerend gedrag aan de orde te stellen. Het is tijd om een eind te maken aan discriminatie en racisme.

Je hoort erbij vanaf dag één

Mensen die naar Hof van Twente komen en hier blijven, moeten zo snel mogelijk integreren. Dit vraagt inspanning van zowel de nieuwkomer als van de lokale samenleving. De overheid dient hier een proactieve, stimulerende en faciliterende rol in te vervullen. Het leren van de taal en het opbouwen van een lokaal sociaal netwerk zijn hierin belangrijke eerste stappen. Op deze manier kunnen mensen zo snel mogelijk meedoen. Onderdeel van integreren is het inburgeren. Ook dit kunnen nieuwkomers niet alleen. Met hulp van de overheid en van betrokken inwoners gaan zij daarom vanaf het eerste moment aan de slag met een eigen inburgeringsplan. Samen werken we aan het vergroten van draagvlak en de succesvolle inburgering van nieuwkomers.

Emancipatie begint bij de vrijheid om jezelf te zijn

In Nederland heeft iedereen het recht om zichtbaar zichzelf te zijn. We zijn een divers land. Niet voor niets was Nederland het eerste land waar het huwelijk werd opengesteld voor mensen van hetzelfde geslacht. Maar deze tolerantie staat onder druk. Homo's die hand in hand over straat lopen, zijn niet overal veilig. En nog steeds bepaalt je geslacht of identiteit een flink deel van de kansen die je krijgt op je werk. Voor D66 is dit onacceptabel. Wat je geslacht, gaardheid, overtuiging of huidskleur ook is; niemand heeft het recht de ander op basis van deze kenmerken in de vrijheid te beperken. Vrijheid is een universeel recht.

Bescherm de rechten van LHBTI+

D66 strijdt voor de bescherming van LHBTI+ personen tegen discriminatie en geweld. De ruimte voor conservatieve denkbeelden groeit en dit bedreigt de gelijke rechten voor en gelijke behandeling van LHBTI+ personen. Vrijheid en gelijkheid zijn nog niet vanzelfsprekend. Het hoge percentage zelfmoord onder LHBTI+ jongeren laat zien dat zij zich nog altijd een kwetsbare positie bevinden. Stigmatisering en discriminatie van LHBTI+ personen moeten worden aangepakt. Zodat iedereen vrij is om daadwerkelijk zichtbaar zichzelf te kunnen zijn.

Voor de acceptatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse personen (LHTBI's) gaan wij zorgen dat Hof van Twente zich aansluit bij het regenbooggemeenten collectief in Nederland. Wij gaan actief LHBTI+ beleid ontwikkelen, om de acceptatie, emancipatie en veiligheid te vergroten. Te denken valt aan het onderwijzen van seksuele diversiteit op alle scholen en met preventieprogramma's en voorlichting willen wij homofobie tegengaan bij sportverenigingen.

Vrij zijn begint met onderwijs

Goed onderwijs is de basis voor een vrije, gelukkige samenleving waarin iedereen tot zijn recht kan komen. Een goede opleiding geeft je de vrijheid om je dromen na te jagen en je talenten ten volle te benutten, de vrijheid om je eigen plek te vinden in de maatschappij. Maar ook de vrijheid om de toekomst aan te kunnen, met alles wat er op je afkomt in een wereld die steeds sneller verandert. Goed onderwijs en onderzoek zijn de sleutel voor een sterke, duurzame en wendbare economie die vandaag en morgen welvaart levert.

We pakken de kansenongelijkheid aan door bij de basis te beginnen. Door de invoering van vier dagen per week gratis kinderopvang voor elk kind, krijgen ouders de vrijheid hebben om naast het zorgen ook te werken. Ieder kind krijgt een 'rijke' schooldag, met opvang, een gezonde lunch, sport en cultuur.

We zorgen dat elk kind later dan nu mag kiezen welke richting het opgaat, en de ruimte krijgt voor een eigen leerpad dat afgestemd is op de optimale ontwikkeling van het kind. We zorgen voor nieuwe kansen op elke leeftijd, investeren in geletterdheid en staan pal voor het behoud van bibliotheken.

Een rijke schooldag voor ieder kind

Onderzoek na onderzoek laat zien dat scheidslijnen zich in de samenleving al in het onderwijs aftekenen. De kansenongelijkheid wordt versterkt na schooltijd: word je voorgelezen, krijg je hulp bij huiswerk en ga je ook naar sport- of muziekles, of niet? Deze verschillen worden alleen maar groter. Daarom is het nu tijd voor verandering, zodat we alle kinderen een betere basis meegeven voor een betere toekomst. We willen dat elk kind en elke jongere van 0 tot 18 jaar vanaf het eerste begin de ruimte krijgt om zijn of haar talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

Gratis kinderopvang als beste start

De kinderopvang wordt een plek waar kinderen zich spelend kunnen ontwikkelen. Zo werken we aan een kansrijke start en voorkomen we achterstanden. Elk kind krijgt recht op vier dagen per week gratis kinderopvang, aansluitend op het ouderschapsverlof. Dat geeft ouders de vrijheid om naast het opvoeden ook te werken.

Wij gaan door met de omvorming van de huidige opvang, voorschoolse educatie en peuterspeelzaal tot één kinderopvang van hoge kwaliteit, waarbij gespecialiseerd personeel al in een heel vroeg stadium ontwikkelingsachterstanden en -voorsprongen herkent. We werken toe naar gedeelde locaties van de kinderopvang en de basisschool. Zo worden alle kinderen bereikt, groeien ze samen op en leren ze van elkaar.

Een rijke schooldag

Elke leerling verdient de kans om zijn of haar talenten te ontdekken en gezond op te groeien. Op een schooldag krijgen leerlingen een dagdeel les van een topleeraar. Maar daar houdt het niet op. Elke leerling krijgt op een rijke schooldag bijvoorbeeld ook sport- muziek- of theaterles. Wij blijven daarom investeren in zwemonderwijs, (buurt)sportcoach, de muziekschool en culturele instellingen, zoals de Reggehof.

We bieden elk kind de kans om mee te doen aan sport, cultuur, muziek of het ontdekken van techniek en natuur. Wij willen scholen voorzien van extra middelen om hiervoor vakdocenten in te zetten en werken daarnaast nauw samen met plaatselijke verenigingen en bibliotheken. We geven ook elk kind het recht op een gezonde lunch en fruit. We stimuleren een gezonde leefstijl en daarmee gezond opgroeien. Alle activiteiten worden zoveel mogelijk op en via de school en de opvang aangeboden.

De leraar is geen zorgverlener. Elke school krijgt daarom een zorgteam. Daarin zit in elk geval een schoolpedagoog, een schoolverpleegkundige, een schoolpsycholoog en een medewerker van jeugdhulp. De organisatie van het zorgteam laten we nauw aansluiten bij de gemeentelijke organisatie van de jeugdzorg. Zo staan ouders en leraren er niet alleen voor en wordt er op tijd ingegrepen.

Kunst en cultuur als fundament van onze beschaving

Kunst en cultuur zijn het fundament van onze beschaving. Kunst wordt gemaakt uit innerlijke noodzaak, uit urgentie. Kunst en cultuur zijn bovendien de aanjager voor individuele en maatschappelijke ontwikkeling. Iedereen zou daarom moeten kunnen genieten van een breed aanbod van kunst en cultuur. Makers van kunst en cultuur verdienen een betere maatschappelijke positie en meer waardering. Zéker nu de coronacrisis de sector extra kwetsbaar heeft gemaakt. D66 staat voor een herwaardering van de kunst- en cultuursector waarbij de gehele sector wordt betrokken.

Kunst en cultuur voor iedereen

Kunst en cultuur zijn van en voor iedereen. D66 wil dat iedereen op een laagdrempelige manier met kunst en cultuur te maken kan krijgen. De praktijk laat zien dat dit nog niet voor iedereen geldt. Het cultuurbeleid in Hof van Twente moet erop gericht zijn dat kunst en cultuur voor mensen uit alle lagen van de samenleving beschikbaar is. De laatste periode is de cultuursector in Hof van Twente in grote mate uitgehold door bezuinigingen, wij willen deze terugdraaien. Hof van Twente verdient een volwaardig cultureel aanbod. Cultuuronderwijs krijgt op elke school dezelfde prioriteit. Bovendien werken we toe naar een meer diverse sector.

D66 wil zorgen dat zo veel mogelijk subsidies en fondsen aan culturele instellingen in de Hof van Twente ter beschikking komen. Dit doen wij door beleid te ontwikkelen om culturele instellingen te helpen om subsidies van privé stichtingen te verwerven

De bibliotheek om de hoek

D66 wil dat iedereen in de Hof toegang heeft tot de bibliotheek en internet. Een bibliotheek stimuleert geletterdheid, taalvaardigheid, leesvaardigheid en digitale vaardigheden van volwassenen en kinderen. De bibliotheek is een essentieel onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Voor mensen in kansarme omstandigheden is de bibliotheek een broodnodige informatievoorziening en geeft de bibliotheek toegang tot internet. Bibliotheken staat op dit moment echter onder druk. Steeds meer bibliotheken verdwijnen. Daarom wil D66 het huidige niveau minimaal behouden en waar nodig uitbreiden en zich blijvend inzetten voor voldoende aanbod van bibliotheekvoorzieningen.

D66 wil de laaggeletterdheid binnen de gemeente aanpakken. Goed kunnen lezen en schrijven is een voorwaarde om mee te kunnen doen en te werken. We gaan de komende periode hierop extra inzetten en maken hiervoor extra budget vrij.

Lokale media

De lokale media binnen de Hof zijn van groot belang voor de lokale politiek. Zij zijn als het ware de waakhonden van onze gemeentepolitiek. Ze brengen dingen aan het licht, informeren de inwoners, en durven ook scherp te zijn. Door een motie van D66 wordt er op dit moment, samen met de lokale media, een visie ontwikkeld. Samen met de lokale media zorgen wij ervoor dat zij hun werk in de Hof van Twente kunnen voortzetten. Ook moet het aanbod van de lokale media breed toegankelijk zijn. In overleg met de bibliotheken willen we het aanbod van de lokale media nog toegankelijker maken

Voor een radicale verandering van werk en inkomen

Nederland staat voor grote uitdagingen. Onze arbeidsmarkt, belastingen en sociale zekerheid moeten radicaal veranderen als we willen dat zoveel mogelijk mensen een bestaan kunnen opbouwen en hun eigen leven kunnen inrichten. Dat was al zo voor de coronacrisis, maar geldt nu des te meer.

Toch werd aan het begin van de huidige economische crisis snel duidelijk waar experts al geruime tijd voor waarschuwen: mensen met een flexibel arbeidscontract en een deel van de zelfstandigen zijn erg kwetsbaar als het slechter gaat met de economie of hun gezondheid.

Daarnaast leven ook in Hof van Twente te veel mensen in armoede. Dat willen wij tegengaan: wij willen de armoede en problematische schulden terugdringen. Wij willen extra kansen en ondersteuning voor mensen die op achterstand staan. We gaan aan de slag met een arbeidsmarkt die werkt voor iedereen. Mensen met een uitkering krijgen meer persoonlijke begeleiding en we investeren in scholing, zodat mensen ook in de toekomst aan de slag kunnen blijven. Op lokaal niveau gaan we, indien mogelijk, meedoen aan experimenten.

Een arbeidsmarkt die werkt voor iedereen

De arbeidsmarkt is de afgelopen tijd op drift geraakt. De manier waarop we ons werkend leven organiseren is niet rechtvaardig. Er zijn nu te grote verschillen in zekerheid voor werkenden, louter op basis van hun contractvorm. Wij willen iedereen de bescherming en zekerheden bieden die nodig zijn, met werkzekerheid voor iedereen als uitgangspunt. Op lokaal niveau gaan we eisen dat onderaannemers een eerlijke contractvorm krijgen. Dit dwingen we af door de aanbestedingseisen aan te scherpen.

Perspectief op werk

Wie werkt, voelt zich beter. Werk biedt niet alleen bestaanszekerheid, het is ook een belangrijke basis voor sociale contacten en individuele ontwikkeling. Iedereen heeft talent en we kunnen meer doen om mensen de mogelijkheid te geven hun talent goed te benutten. D66 wil dat met werkzoekenden intensief contact is. Zo krijgen zij de aandacht die zij verdienen en kan maatwerk worden geleverd. Als D66 willen wij dat de gemeente inwoners met een bijstandsuitkering helpt om een arbeidsritme op te bouwen, door ook parttime en tijdelijk werk te stimuleren. Procedures worden verkort. Ook instrumenten als proefplaatsingen, sollicitatiecursussen, vrijwilligerswerk of een vergoeding voor het behalen van certificaten kunnen mensen naar werk brengen.

Terugbrengen van schulden

Een op de vijf huishoudens heeft problematische schulden. Dit geldgebrek zorgt voor onzekerheid en stress. Schulden leiden er vaak toe dat mensen met genoeg inkomen toch niet rond kunnen komen. D66 wil de onvrijheid die armoede en schulden veroorzaken hard bestrijden. We streven verder naar een fundamentele herziening van de manier waarop we met schulden omgaan. Niet gebaseerd op nodeloos wantrouwen, maar op het menswaardig en zo efficiënt mogelijk helpen van mensen in financiële nood. D66 biedt de best passende maatregelen door nadrukkelijk te kijken naar de samenhang tussen werkloosheid, schulden, gezondheid en gezinssituatie. Het kwijtschelden of opkopen van een schuld kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat er veel minder andere problematiek is in een gezin. D66 wil dat kinderen die opgroeien in een gezin met een laag inkomen dezelfde ontwikkelkansen krijgen als andere kinderen. Mensen in armoede of schulden hebben vaak even geen eigen kracht, die moeten we helpen de eigen kracht weer terug te vinden om weer zelfredzaam te kunnen zijn. D66 waardeert het enorm dat mensen en organisaties vrijwillig bijdragen aan het helpen van mensen in armoede. Denk bijvoorbeeld aan de Voedselbank, de Kledingbank, Schuldhulpmaatjes, etc. De gemeente ondersteunt met kleine subsidies en verzorgt de afstemming tussen de verschillende organisaties.

Markten die werken voor iedereen

We hebben een sterke economie en een succesvol bedrijfsleven nodig voor een bloeiende lokale en regionale samenleving. Ons lokale bedrijfsleven is de ruggengraat van onze economie. Kleine ondernemers, middenstanders en familiebedrijven zijn de motor van onze werkgelegenheid. In Hof van Twente zijn de landbouw, bouwnijverheid, detailhandel, zakelijke dienstverlening als ICT, de vrijetijdseconomie en de recreatieve sector sterk vertegenwoordigd en nauw met elkaar verbonden. Juist deze bedrijven willen we een extra steun in de rug geven op verschillende gebieden maar ook door bijvoorbeeld rekening mee te houden met de inkoop van goederen door de gemeente en de samenwerkpartners. Wij willen ambitieuze bedrijven die economisch succes hebben én het nastreven van meerwaarde voor de samenleving vooropstellen, die niet waarde- maar waardengedreven zijn.

Het stimuleren van innovatie, met name bij het mkb, start-ups en scale-ups blijft bovenaan de agenda staan. Wij ondersteunen de transitie naar een circulaire economie op lokaal maar ook op Twents niveau en stellen niet alleen voor 2050 maar al voor 2025 doelen: dan willen wij 30 procent minder grondstoffen gebruiken. Dit bereiken wij door op alle fronten circulair te denken: van productontwerp tot een recht op reparatie en een marktplaats voor materialen.

De digitale economie is steeds meer bepalend. Dit betekent dat we systematisch digitale vaardigheden opbouwen bij onze inwoners en zorgen voor een goede digitale infrastructuur.

Een bestuurbaar Hof van Twente

Het afgelopen jaar hebben we binnen de gemeente kunnen zien wat voor enorme gevolgen het heeft als de ICT-voorzieningen niet goed beveiligd zijn. Na de hack van de gemeente is het duidelijk geworden dat cybersecurity een grotere prioriteit moet worden van de gemeente. De gemeente beschikt over gevoelige informatie van al haar inwoners en we vertrouwen erop dat de gemeente deze informatie goed bewaart. We moeten dan ook vaststellen dat de zorg die de overheid daarvoor draagt extra aandacht verdient. Omdat de techniek ons elke keer weer inhaalt is het van groot belang de online veiligheid van de gemeente continu te monitoren.

Om onszelf beter te beschermen tegen dreigingen van buitenaf is het van belang samenwerking op te zoeken. Door samen te werken met gemeenten in de regio en andere spelers zoals UT, Saxion en bedrijven zoals Thales, oplossingen te vinden en met elkaar te delen. Daardoor weten we waar dreigingen liggen en kunnen we daarop inspelen. Door deze samenwerking bouwen we aan een netwerk van expertise waarop we altijd kunnen teruggevallen. Dit alles scheelt ook kosten. De kosten voor de ICT-infrastructuur van de gemeente zijn op dit moment enorm hoog. Door samen te werken kan geld efficiënter worden besteed en dat zien we terug op de begroting.

Alle inwoners bij het bestuur

Wij willen een open en eerlijke overheid. Vrijheid voor de inwoners staat daarbij centraal. De gemeente moet toegankelijk zijn voor alle inwoners, en inwoners moeten hun weg naar de gemeente weten te vinden als zij ergens tegen aan lopen. De afgelopen jaren hebben we als D66 gezien dat dit soms niet lukt. Voor D66 is het belangrijk dat inwoners altijd voorop staan. De gemeente is er voor de inwoners en niet andersom.

Optimaal lokaal bestuur ('Beginspraak')

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 hebben we als D66 Hof van Twente het begrip 'beginspraak' geïntroduceerd. Het begrip was en is het uitgangspunt voor onze kijk op het lokale bestuur. Ook de aankomende periode willen we dit begrip weer als uitgangspunt gebruiken voor het lokale bestuur.

Wat is (Beg)inspraak?

Besturen is het afwegen van belangen en op grond daarvan beleid ontwikkelen, maar goed bestuur houdt er rekening mee dat mensen op verschillende manieren bij het beleid betrokken dienen te worden. Dit vraagt creativiteit en flexibiliteit van de ambtelijke organisatie en het bestuur. D66 heeft als ideaalbeeld een cultuur waarin het normaal is om regelmatig met inwoners thema's te bespreken en hen daarover te bevragen. Als D66 willen we in Hof van Twente stimuleren dat van onderaf een cultuur ontstaat waarin inwoners het normaal vinden om mee te denken, te doen en te beslissen.

Hoe brengen we (Beg)inspraak in de praktijk?

De afgelopen jaren hebben we als D66 het principe van beginspraak ingezet bij de voorbereidingen van de raadsvergaderingen. Vaak nodigden we bij de voorbereidingen van de vergaderingen belangrijke betrokkenen of inwoners die wilden meepraten over een onderwerp uit. Op deze manier kregen we vaak andere inzichten en konden we in de gemeenteraadsvergaderingen kritische vragen stellen. De komende vier jaar willen we die lijn voortzetten. Door met inwoners in gesprek te blijven houden we de lokale democratie levendig.

Right to Challenge

D66 wil initiatieven van inwoners beter betrekken bij de gemeente, door ruimte en randvoorwaarden te scheppen, bijvoorbeeld als inwoners de groenvoorziening in hun buurt beter kunnen onderhouden dan de gemeente. D66 wil ook in Hof van Twente experimenten met het Right to Challenge (RtC). RtC staat voor 'het Recht om uit te dagen'. De kern van de aanpak is dat een groep (georganiseerde) bewoners taken van gemeenten kunnen overnemen als zij denken dat het anders, beter, slimmer en/of goedkoper kan. De relatie tussen overheid en bewoners verandert met het RtC in de relatie opdrachtgever-opdrachtnemer.

Betere informatievoorziening richting inwoners bij besluiten

De afgelopen raadsperiode hebben we als D66 meerdere keren gezien dat de informatievoorziening richting inwoners te wensen over laat. Vooral bij veegplannen is de kans groot dat mensen niet geïnformeerd worden over grote veranderingen in hun omgeving. Wij willen dat de gemeente een betere informatievoorziening voor inwoners creëert als een besluit in hun direct omgeving gevolgen heeft. Dit kan heel makkelijk door een brief te sturen. Inwoners weten dan wat er speelt en hebben dan informatie over de plannen en de gevolgen die deze voor hen hebben.

Een menselijke overheid

De dienstverlening van de overheid moet maatwerk zijn voor diegene die dat nodig hebben. Ook binnen de Hof van Twente wonen veel arbeidsmigranten of anderen die de Nederlandse taal niet vaardig zijn. Ook voor deze mensen moeten de informatie en voorzieningen gemeente beschikbaar zijn. Ook voor deze groep moet alle informatie van de gemeente kenbaar en duidelijk zijn.

Wonen in een duurzaam Hof van Twente

We leven in een van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld. Dat betekent dat we keuzes moeten maken. D66 wil meer ruimte voor huizen, mobiliteit én natuur, waardoor er minder overblijft voor landbouw. Want mensen zijn vrij als ze de ruimte hebben. Als ze in een land wonen dat niet door droogte en overstromingen geteisterd wordt. Als hun leefomgeving schoon is en genoeg natuur biedt. Als ze een fijne plek hebben om te wonen, werken en samen te zijn.

Klimaatverandering is de grootste uitdaging van onze tijd. De temperaturen lopen steeds verder op en we zien steeds vaker wateroverlast door extreme regenval. Droogte maakt de landbouw en natuur steeds kwetsbaarder. Het is onze plicht naar jongeren en toekomstige generaties om hier iets aan te doen. Voor een duurzame toekomst moeten we andere keuzes maken: meer openbaar vervoer en elektrisch personenvervoer en onze huizen gaan van het gas af. Grondstoffen gaan we hergebruiken, repareren en recyclen. Speerpunt daarin is een transitie naar kringlooplandbouw en we werken aan een einde van de bio-industrie. Een fijne, groene omgeving met bomenrijen, parkjes en natuurgebieden houdt de temperatuur en overtollig water in bedwang. Zo kan de natuur zich herstellen en maken we Hof van Twente 'klimaat-klaar.' Er is een schreeuwend tekort aan betaalbare woningen. We zijn met steeds meer mensen en we wonen steeds ruimer in kleinere huishoudens. Ondanks dat prijzen de pan uit rijzen, wordt er nog steeds niet genoeg gebouwd. Een veranderende samenleving heeft andere woonwensen. Wanneer je als jongere uit huis wil, of als oudere kleiner wilt wonen, moet je lang zoeken. Er moet meer gebouwd worden, juist voor deze groepen. Onze leefomgeving kan meer bijdragen aan onze verbondenheid.

Een betaalbaar huis voor iedereen

Wij willen het bouwen van nieuwe woningen versnellen. Nieuwe huizen bouwen we zoveel mogelijk binnen de bebouwde kom. Zo slaan we twee vliegen in één klap: we hebben meer ruimte voor groen en werken aan sterkere woonkernen. Bovendien zijn ze beter bereikbaar met de fiets en openbaar vervoer.

We bouwen in eerste instantie binnen de bebouwde kom. Daar zijn voorzieningen en openbaar vervoer al aanwezig. Om te zorgen dat dit niet stil komt te liggen als het economisch slechter gaat, willen wij dat er een crisisbouwfonds komt dat de ontwikkeling van bouwlocaties financieel ondersteunt, dit kan via de regio of provincie. Daar kunnen ook private investeringen zich bij aansluiten.

Onze kernen hebben een tekort aan een- en tweepersoonswoningen voor bijvoorbeeld stellen zonder kinderen, alleenstaande ouders, singles, senioren of mensen met een beperking. Door meer huizen te bouwen voor andere levensfasen en woonbehoeftes, komen er meer gezinswoningen beschikbaar en bevorderen we de doorstroming. Hier moet ook net buiten de bebouwde kom plaats voor zijn.

We stimuleren verschillende manieren van wonen en eigen initiatief voor woningen, zoals wooncoöperaties en collectief particulier opdrachtgeverschap. Verschillende gezinsvormen hebben verschillende woonwensen en daar komen we graag in tegemoet. Om een bouwvergunning en hypotheek bereikbaar te maken voor woongroepen willen wij hulp met een garantstelling en kennis over collectief wonen.

Meer betaalbare huurwoningen

Huisvesting is een fundamenteel recht en een publieke taak. Daarom zorgen we voor meer betaalbare huurwoningen. Woningcorporaties krijgen meer financiële ruimte krijgen om extra te bouwen. Corporaties moeten hiermee nieuwe woningen bouwen en bestaande woningen verduurzamen.

We geven woningcorporaties de opdracht ook woningen met een huur van €750 tot €1000 te bouwen. Via de jaarlijkse prestatieafspraken stellen wij extra eisen, zodat deze woningen ook echt voor de middeninkomens beschikbaar blijven. Scheef wonen gaat ook om mensen die klem zitten in een woning die te groot is, of niet aangepast aan een beperking. Woningcorporaties moeten het voor huurders makkelijker maken om een grote woning te verlaten voor een kleinere. Deze huurders krijgen voorrang op een andere woning, wederom geborgd via de jaarlijkse prestatieafspraken.

Innovatief bouwen voor verschillende doelgroepen

D66 wil gemengde wijken met huizen voor verschillende doelgroepen. Door flexibel te bouwen kunnen we inspelen op een veranderende vraag; zo werken we sinds de coronacrisis steeds meer op afstand. Wonen, werken, horeca, groen en voorzieningen, waaronder openbaar vervoer en zorg en welzijn, moeten veel meer samengebracht worden voor levendige en leefbare buurten, ook met het oog op een vergrijzende samenleving. We willen dat het mogelijk is in je eigen buurt, in elke levensfase, een geschikte woning te vinden. We kunnen sneller, beter en goedkoper huizen bouwen als we ze in een fabriek bouwen. En als je gezinssituatie verandert, moet je makkelijk een kamer kunnen toevoegen of weghalen. Tevens willen wij de mogelijkheid bieden om meer flexibel en tijdelijk te bouwen voor statushouders en werkmigranten. Wij stimuleren daarnaast innovaties, die het ook beter mogelijk maken om materialen te hergebruiken.

We willen dat onderdelen van woningen los van elkaar gebouwd kunnen worden. Nieuwe constructies worden zo ontworpen dat woningen makkelijk kunnen worden verbouwd of uitgebreid.

We maken het makkelijker om functies van panden te combineren of te veranderen. Inspelen op een veranderende vraag gaat leegstand tegen.

Bij de bouw van nieuwe projecten en bij renovatieprojecten wordt actief rekening gehouden met de leefgebieden van dieren in en rondom gebouwen.

We voeren de bebouwde leefomgeving zoveel mogelijk 'klimaatbestendig' uit, door klimaat adaptieve maatregelen te nemen, waaronder wij zeker verstaan het vergroenen van de leefomgeving en het zoveel mogelijk afkoppelen van hemelwaterafvoeren van het rioolstelsel, zeker in de buitenwijken.

Van krimpgebieden naar groeigebieden

In delen van het land trekken er steeds meer mensen weg, zo ook in Hof van Twente. Dit zorgt voor een negatieve spiraal, waarbij voorzieningen verdwijnen en dorpen steeds minder aantrekkelijk worden. Door ook eengezinswoningen te bouwen, behouden we gezinnen met kinderen en blijft de Hof van Twente aantrekkelijk en doorbreken we de spiraal.

De huisarts, thuiszorg en basisschool zijn onmisbaar in de buurt. We behouden basisvoorzieningen in de kernen. We hebben bijzondere aandacht voor jongeren en gezinnen met kinderen, door het aanbieden van voldoende mogelijkheden voor kwalitatief goede kinderopvang. Wanneer de jeugd vertrekt wordt het *proces* onomkeerbaar.

Strijden voor een beter klimaat

Iedereen krijgt te maken met klimaatverandering, ook wij in Nederland. Nu al overstromen onze kelders op het ene moment, terwijl er het volgende moment extreme droogte is. Het regent weerrecords. Wetenschappers waarschuwen steeds luider: we moeten ernaar streven dat de aarde niet meer dan anderhalve graad opwarmt. Dat hebben we ook afgesproken in het Klimaatakkoord van Parijs. D66 heeft gestreden voor een nationaal klimaatakkoord. Daarmee leveren we onze bijdrage aan een wereldwijde uitdaging. Maar alleen komen we er niet. Steeds meer mensen en bedrijven gaan bewust om met hun klimaatimpact. Er ligt een taak voor de overheid om de leiding te nemen en te helpen, zodat iedereen mee moet en ook kán doen. Zoals we in

het verleden ook hebben gedaan met de bouw van dijken, spoorwegen en windmolens. Door heldere doelen te stellen. Door een deel van de risico's te dragen van energieopwekking en infrastructuur aan te leggen. Door de groene keuze voor iedereen de logische keuze te maken: makkelijk en goedkoop. En in Hof van Twente laten wij inwoners meepraten, beslissen en profiteren.

Iedereen moet mee kunnen doen

De klimaatopgave is de grootste maatschappelijke uitdaging van onze tijd. Daarom verdient het alle aandacht in de Gemeenteraad, het hart van de politiek. Na het sluiten van het klimaatakkoord zijn nu burgers en volksvertegenwoordigers aan de beurt om te debatteren over de keuzes rond verduurzamen. We willen een eerlijke en rechtvaardige omslag, waarbij iedereen mee kan komen. Bij de omslag staat meedenken, meepraten en meeprofiteren voor D66 centraal.

Jongeren leven in de wereld die wij achterlaten. We voeren een 'generatietoets' in om de stem van volgende generaties actief te betrekken in het klimaatdebat bijvoorbeeld onder begeleiding van de Jongerenraad in Hof van Twente.

We vragen een burgerforum om mee te denken over keuzes in de klimaattransitie.

Een schone en veilige leefomgeving

Wij willen een gemeente zijn waar iedereen zich vrij en veilig voelt. Wij kiezen ervoor om te investeren voordat er iets misgaat. Er moeten voldoende wijkagenten zijn die weten wat er in de buurt speelt. Overlast voorkomen waar het kan en ertegen optreden waar het moet: dat is voor D66 het uitgangspunt. De politie/ wijkagent moet daarom betrokken en aanspreekbaar zijn in wijken, op scholen, bij sportverenigingen en bij zorginstellingen. Zo worden in een vroeg stadium signalen van overlast en beginnende criminaliteit herkend en aangepakt.

Aandacht voor ondermijning

De gemeente heeft een rol in het beschermen van onze democratische rechtsstaat, als fundament van de vrijheid van ons allemaal, tegen geweld, georganiseerde criminaliteit en andere vormen van ondermijning. Ondermijningsactiviteiten zijn in de Hof van Twente een dreiging die veel aandacht, weerbaarheid en een stevige aanpak vereisen.

Visie op duurzame leefomgeving

Voor het welbevinden van mensen is een aantrekkelijke, gezonde en duurzame leefomgeving van groot belang. Dit geldt zowel voor de bebouwde als voor de niet-bebouwde leefomgeving. Niet alleen een aantrekkelijke verhouding tussen natuur en bebouwde omgeving is daarbij van belang, maar ook de beperking van overlast door o.a. verkeer, lawaai en luchtverontreiniging. Hof van Twente heeft in vergelijking met andere gemeenten een zeer aantrekkelijke leefomgeving. Het behoud, de ontwikkeling en het beheer van groen, ruimte en waar mogelijk schoonheid in de bewoonde omgeving vereisen visie en het maken van keuzes. Inwoners moeten in staat gesteld worden daaraan een bijdrage te leveren.

Investeren in veiligheid

Wij willen een gemeente zijn waar iedereen zich vrij en veilig voelt. Wij kiezen ervoor om te investeren voordat er iets misgaat. Er moeten voldoende wijkagenten zijn die weten wat er in de buurt speelt. Overlast voorkomen waar het kan en ertegen optreden waar het moet: dat is voor D66 het uitgangspunt. De politie/ wijkagent moet daarom betrokken en aanspreekbaar zijn in wijken, op scholen, bij sportverenigingen en bij zorginstellingen. Zo worden in een vroeg stadium signalen van overlast en beginnende criminaliteit herkend en aangepakt.

Het ordenen en onderhouden van de openbare ruimte

Elke stukje ruimte in Nederland heeft een bestemming. Waar dient de ruimte voor en wat mag er wel en wat mag er niet. Wat zijn de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt over het gebruik van de ruimte. Wij zien dat de ruimte in Nederland steeds schaarser wordt en dat het gebruik aan verandering onderhevig is. Wonen, werken, natuur, landbouw en energieopwerking conflicteren steeds meer met elkaar of houden elkaar in hun greep. Nederland staat aan de vooravond van een grote herschikking van de openbare ruimte en als D66 zien wij hierin volop kansen om Nederland klaar te maken voor de toekomst.

We gaan de invoering van de nieuwe Omgevingswet gebruiken om inwoners eerder in beeld te krijgen en volop de kansen bieden om mee te doen en mee te bepalen. Het wordt daarmee voor inwoners eenvoudiger om mooie initiatieven gerealiseerd te krijgen.

Het maken van keuzes op gebied van energieopwerking

We gaan op het gebied van energieopwekking zoeken naar gebieden waar deze opwekking plaats kan vinden. Samen met inwoners gaan wij deze gebieden nieuw ontwikkelen en inrichten. Hiermee komt er meer duidelijkheid wat wel en niet kan in een gebied.

Het op niveau brengen en houden van onze openbare ruimte

De laatste jaren hebben wij gezien dat het onderhoud van de openbare ruimte met flinke bezuinigingen gepaard is gegaan. Van een onderhoudsniveau B zijn wij inmiddels afgezakt naar een C en sommige gebieden zijn er nog slechter aan toe. D66 wil dit tij keren! Niet met eenmalige middelen maar structureel. Het niveau moet minimaal wederom worden teruggebracht naar een B en als toeristische gemeente willen wij bepaalde gebieden, zoals de verschillende centra, naar brengen naar een A. Particuliere initiatieven stimuleren wij, maar het eigendom van de openbare ruimte ligt per definitie bij de gemeente. Onveilige situaties in de openbare ruimte pakken wij aan. Ook voor gevoelde onveiligheid sluiten wij niet onze ogen.

Wij blijven inzetten op de sloop van leegstaande panden in het buitengebied of de herontwikkeling van percelen van stoppende agrariërs. De bestaande regelingen van rood-voor-rood en sloopvouchers willen wij behouden maar wel met een aanscherping dat deze via (project)ontwikkelaars niet meer zo gemakkelijk als verdienmodel gebruikt kunnen worden. De regeling moet weer terug naar de basis waarvoor deze is opgezet, kleinschalige ontwikkeling in het buitengebied voor particulieren.

De nieuwe Omgevingswet

Elke stukje ruimte in Nederland heeft een bestemming. Waar dient de ruimte voor en wat mag er wel en wat mag er niet. Wat zijn de afspraken die wij met elkaar hebben gemaakt over het gebruik van de ruimte. Wij zien dat de ruimte in Nederland steeds schaarser wordt en dat het gebruik aan verandering onderhevig is. Wonen, werken, natuur, landbouw en energieopwerking conflicteren steeds meer met elkaar of houden elkaar in hun greep. Nederland staat aan de vooravond van een grote herschikking van de openbare ruimte en als D66 zien wij hierin volop kansen om Nederland klaar te maken voor de toekomst.

We gaan de invoering van de nieuwe Omgevingswet gebruiken om inwoners eerder in beeld te krijgen en volop de kansen bieden om mee te doen en mee te bepalen. Het wordt daarmee voor inwoners eenvoudiger om mooie initiatieven gerealiseerd te krijgen.

Sneller en schoner van A naar B

Vervoer is belangrijk om naar je werk, opleiding, vrienden of familie te gaan. Ook als we vaker thuiswerken, zal Nederland vastlopen als wij nu niets doen. We moeten anders en slimmer naar alle modaliteiten (auto, fiets, OV) van vervoer kijken, zodat we ook in de nieuwe realiteit op een duurzame en verantwoorde manier onze bestemmingen kunnen bereiken. Bij investeringen in mobiliteit staan bereikbaarheid en duurzaamheid bij ons voorop. We stimuleren ook de grote innovaties die worden verwacht met schoner, zelfrijdend vervoer. Wij bieden reizigers meer vervoers- en overstapmogelijkheden, bijvoorbeeld via de fiets, elektrische scooters of (deel)auto's. Dit vraagt om grote investeringen, maar die zijn noodzakelijk, ook voor een schonere lucht.

Beter openbaar vervoer

We willen dat de provincie meer investeert in regionaal openbaar vervoer. Verder werken we samen met de D66 Tweede Kamer fractie om het voor onze gemeente mogelijk maken om investeringen in openbaar vervoer afdwingbaar te maken net zoals de parkeernorm bij nieuwe ontwikkelingen. Verder blijven wij ons inzetten voor de bereikbaarheid van onze buurtschappen en hier gebruik te maken van de nieuwste ontwikkelingen op gebied van openbaar vervoer.

Voorrang voor voetgangers, fietsers en OV

Fietsers zijn kwetsbaar in het verkeer. Tienduizenden raken jaarlijks gewond en honderden overlijden door ongelukken. We investeren in de aanleg, verbreding en verbetering van fietspaden. We zetten in op meer fietskilometers, zeker met de elektrische fiets. Daarom zetten we in op een regionaal netwerk van doorfietsroutes waar de fiets voorrang heeft, je zo veel mogelijk ononderbroken door kan fietsen en er voorzieningen zijn zoals bankjes en fietspompen. Zo pak je comfortabel de fiets voor kortere afstanden. Binnen de kernen krijgen fietsen voorrang op de auto.

We steunen de ontwikkeling van apps voor actueel reisadvies via meerdere vervoersmiddelen waar je gelijk kan reserveren, boeken, betalen en de CO2 uitstoot van de reis wordt getoond. We willen dat alle vervoerders hun data hiervoor beschikbaar stellen, met inachtneming van privacy en vertrouwelijkheid.

Binnen de bebouwde kom verlagen we de algemene snelheidslimiet van 50 naar 30 km/uur, zodat straten veiliger worden voor fietsers en voetgangers. Wegen met een snelheidslimiet van 50 km/uur worden de uitzondering binnen de bebouwde kom.

Schone auto's zijn de toekomst

We hebben in het klimaatakkoord afgesproken om vanaf 2030 alleen nog emissievrije auto's te verkopen. We zorgen dat dit ook daadwerkelijk gaat gebeuren. Dat geldt ook voor andere emissievrije vervoermiddelen, zoals emissievrije bromfietsen

We blijven investeren in laadpalen. Ook in slimme laadpalen, waarmee elektrische auto's kunnen laden wanneer de stroom goedkoop is en weer terug kunnen leveren aan het net wanneer er tekorten zijn. Zo worden auto's een opslagplaats voor energie.